

සංයෝග අධ්‍යාපනයට අන්තරුලක්

1. ශේෂිය -09
2. වාරිය -දෙවන වාරිය
3. නිපුණාතා මට්ටම - 5.3 ශ්‍රී ලංකේය නරතන සම්පූද්‍යායය ප්‍රවර්ධනයට දායක වුවන් ඇගයමන් තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම්.
4. ඩ්‍රියකාරකම - 5.3 නරතන කළාවේ ප්‍රවර්ධනයට දායක වූ නරතන ගිල්ලීන් ඇගයමු.
(විළැක ඔලොබාධා ගුරුතුමා, අර්ථාලිඹ ඉඩුලුගොඩ ගුරුතුමා)

ශ්‍රී ලංකේය න්‍රේනන සම්පූද්‍යායය ප්‍රවර්ධනයට දායක වූ න්‍රේනන ගිල්ලීන්

සකකුම - ඩී. වි. අයිරාංගනී
මප/ වත් / රුපවැළු කතිෂට විද්‍යාලය

මෙහෙයුම - නරතන ඇංගිය
කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
වත්තෙශ්‍රම

ලිපදෙස්-: මෙය ලිඛිත පාඨමති. මෙම පාඨම වැඩිදුරටත් අධිනයනය කිරීම සඳහා ඔබේ පාසලේ ගුරු අභ්‍යර ලබා ගත යුතුය.

හඳුන්වීම්-: ලාංකික නරතන පද්ධතීන් විශ්ව කිරීම් පත් කිරීම සඳහා දේශීය විදේශීය ව්‍යුයෙන් නරතන ගිල්පින් දක්වූ දායකත්වය බෝහේ ය.

ඉහත ගෞණිවල දී ඔබ ඉගෙනගත් නරතන
ගිල්පින්ට අමතරව 9 ගෞණියේ දී ඔබට අරනෝලඩ ඉඩුල්ගොඩ
මහතා සහ විල්සන් ඕලබොඩුව මහතා යන දෙදෙනා නරතන කළාවේ
ප්‍රවර්ධනයට දායක වූ ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු මෙම පාඨමෙන්
පහත නිර්ණායක ඔස්සේ ඉදිරිපත් කොට ඇතේ.

- ප්‍රිවන තොරතුරු හා නරතන සම්ප්‍රදාය
- නරතන ගිල්පිනයේ සුවිශේෂ කුසලතා
- නරතනයේ ප්‍රවර්ධනයට ලබා දුන් දායකත්වය

විළෙන් බලබොඩුව ගුරුතුමා

පිටත තොරතුරු හා නරතන සම්පූද්‍යය

කිහිතර දිස්ත්‍රික්කයේ බලබොඩුව නම් ග්‍රාමයේ ජන්ම ලාභය ලද විළෙන් ප්‍රහාන්ද හෙවත් විළෙන් බලබොඩුව මහතා පණීභාරක මහතාගේ නැගෙනිය වූ විනු අල්ගම මහත්මිය සමඟ විවහ විය. **පහතරට නරතන සම්පූද්‍යයේ** රැකිගම් ගෙවෙන ප්‍රග්‍රාම කළ නරතන හා වාදුන ගිල්පියෙකි.

ශ්‍රවිජේ කුසලතා

නරතන ශ්‍රීලංකය මෙන් ම වාදන ශ්‍රීලංකය පිළිබඳ ව ද අති දැක්ෂතා ප්‍රකට කළ මෙතුමා උඩිරට හා පහතරට බෙර වාදනය මෙන් ම පෙර ඇපර දෙදිග විවිධ තුරුය භාණ්ඩ වාදනය කිරීමේ දැක්ෂතා දැක්වුවෙක් විය.

60 දෑකයේ මුල් භාගයේ දී රජයේ නැවුම් හා මුදා නාවන විදුනාලය ව (සොන්දරය කළුවිශ්චවිදුනාලය) කළීකාවාරයවරයකු ලෙස පත් වූ මෙතුමාගෙන් පහතරට නරතන සම්පූද්‍යයට සිදු වූ මෙහෙය ශ්‍රාපු නොවේ.

විධිමත ව නොපැවති පහතරට නරතනයේ **ගස්ත පාද ක්‍රමවත්** ව ගොඩ නැගීම විල්සන් ඔලබොඩුව මහතාගෙන් සිදු වූ එක් මහැ මෙහෙවරකි.

එවකට එකී ආචාරය මණ්ඩලයේ කටයුතු කළ එස්.එල්.එච්.ප්‍රනාන්දු, කේ.අසේ. ප්‍රනාන්දු සහ සවිරස සිල්වා යන අය සමග එක් වී පහතරට නරතනයේ එනෙක් නොපැවති පා සරඹ හා ඉංගෝලී සරඹ නමින් සරඹ පද්ධති දෙකක් නිර්මාණය කිරීමේ ගෞරවය ද එතුමාට නිම් විය ගුණ ය.

එසේ ම මාතර හා බෙන්තර ගෞලි වශයෙන් පට්ටි ගුද්ධ මාත්‍රා නැවුමේ පද කොටස එක කොට වත්මනෙහි හාවතයේ පවතින ගුද්ධ මාත්‍රා තිරමාණය කළේ ද දෙවාල පද හත හා හුරුල හත කුමවත් ඇයුරින් සකස කළේ ද විල්සන් ඔලබාඩුව මහතාගේ ප්‍රමුඛත්වයෙනි.

තොට්පලේ තිබූ පහතරට හුදු නැවුම මනා ලෙස වේදිකාවට සකස කොට ඉදිරිපත් කළ ඔහු කෝළම් නරතනයේ ජනාෂ්‍රීය කිරීමට පසලන්විනා නවාංගය සහතව ඉදිරිපත් කළේ ය.

සාම්ප්‍රදායික නරතන අංග මෙන් ම නව නරතනාංග කිපයක් ම තිරමාණය කොට, “**රංගලීල**” නමින් නරතන ප්‍රසාගයක් පට්ටෙක්වීම ද පහතරට නරතන කළාවට එතුමාගෙන් සිදු වූ තවත් මහඟ මෙහෙවරක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

අරනෝලඒ ඉඩලගොඩ ගුරුතුමා

ප්‍රවන කොරතුරු හා නරතන සම්පූද්‍යය

ඉසේංහාම් හා පොඩි සිංහලද් ග්‍රුවලට උපන් දුරවෙන දොළුක් දෙනාගෙන් දෙවන ප්‍රතා වන අරනෝලඒ 1925 ගෙවීමෙම ඉඩලගොඩ උපන ලද්දේ ග. 8 වනේ ශේෂීය දැක්වා පාසල් ඇඩනාපනය ලද අරනෝලඒ මහතා මංගලතිරිය ගුරුතුමාගෙන් නරතනය හා ගායනය ප්‍රගුණා කළේ ග. අනතුරුව අල්ගම කිරිගණිත ගුරුතුමාගෙන් උඩිරට නරතනය හැදුරු ඔහු දැක්ෂ නරතන ශ්‍රේෂ්ඨයකු බවට පත් විය.

නුවියෙෂ කුඩලතා

ලංකා ගාන්ධිරව විහාගය සමඟ වී සිටි ඉඩුල්ගොඩ 1951 දී බෙන්තොට ගාමිණී විද්‍යාලයේ නැවුම් උපදේශක ලෙස පත්විය.

මේ අතර ඉන්දියාවට ගිය මොහු තු ගෝපි නාත යටතේ කතකල් නැවුම පිළිබඳ ප්‍රත්‍යුම්වක් ලබාග්‍රහිත රුපුනා තංගරාජාගෙන් ඔහු කොළඹ දී හරහ නාට්‍යම් ගැන ද අවබෝධයක් ලබා ය.

රුපුනා තංගරාජා යන අය සමග එක වී

- විජයාචරණය
- පානකීගරණය
- උන්මාද විතු යන මුදා නාට්‍යවල රුග පාන ලදී.

1954 බලපිටිය ගුරු විද්‍යාලේ නැවුම් ක්‍රිංකාවාරයවරයකු ලෙස පත් වූ මොහු පසුව 1956 රුපයේ ලේඛන ක්‍රිංකාවාරයකු ලෙස ක්‍රිංකාවාරයකු නාට්‍ය ද සේවය කළ ඉඩුල්ගොඩ අතිදෙශීය උඩිරට නරතන ගිල්පියෙකි. සෙසු නරතන ගිල්පින්ට වඩා ඔහුට ම ආච්චිත්‍ය වූ ගෙශලියක් අනුව

නරතනය ගොඩනගා ගැනීම මොහුගේ සුවිශේෂතාවක් ලෙස හඳුන්විය හකිය.

මොහු ඉතා දැක්ම ගායකයෙක් ද වූයේ ය.

ලඛිරව නරතන කළාවෙහි ප්‍රාසාගික හාවය ඉස්මතු කරමින සම්ප්‍රදාය ව හානියක් නොවන සේ නරතන නිරමාණායෙහි යෙදුම්හි ලඛිරව නරතන කළාවේ ප්‍රගමනයට ග්‍රෑෂ්ඩි දායකත්වයක් ලබාදීමට කටයුතු කළ ගිල්පියෙකි.

මොහුගේ නිරමාණාකරණයේ දී **තාලයේ හා රඳුමයේ** සුයායෝගයෙන් අපුරුව සුන්දරත්වයක් මතු කර ගැනීමට සමත් විය. ලඛිරව නරතන සම්ප්‍රදායයට ඇයත් **ගාස්ත්‍රීය** නරතන ආංග එකාකාරී රටාවෙන් බැහැර ව **සාම්ප්‍රදායික** ලක්ෂණායන්ට සහ එහි **අනන්තතාවන්ට** හානියක් නොවන ආකාරය වඩාත් ආකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම ද ඔහුගෙන් සිදු වූ තවත් සේවාවක් ලෙස හඳුන්විය හකි ය.

මෙහි දී හාරතීය නරතනයේ විවිධ හඩිතල හා රඳුම එක කොට නවත ම සංස්කීර්ණ නරතන ගෞලියක් බිති කළේ ය.

මෙතුමා විසින් නිරමාණය කළ මූල්‍ය නාටන

- 1957 උදාව නම් මූල්‍ය නාටනය
- 1961 ටේඩනා නමැති මූල්‍ය නාටනය
- 1968 රත්දුද නමැති මූල්‍ය නාටනය ද නිෂ්පාදනය කළේ ය.

බෝනායි, තායිලන්තය සහ ජර්මනිය යන රටවල සංචාරය කරමින් උඩිරට නැවුමේ ඇගය ලොවට හෙළි කළේ ය. 1986 දී ඔහු ජනාධිපතිවරයා අතින් කලාභ්‍යා සම්මානය ද නිමි කර ගත්තේ ය.